

Prof. Dr. Cengiz BATUK

© prof. dr. cengiz batuk

Giriş - I

- ✚ **Şinto** (Shinto) kelimesi Çince “**Tanrılar Yolu**” anlamına gelir. **Shin/Shen** (tabiat ruhu) **to/ta** (yol) manasındadır.
- ✚ Japonlar kendi inançları için Şintoizm yerine aynı anlama gelen –tanrılar/ruhlar yolu- anlamında *kami-no-michi* terimini kullanmayı tercih etmektedir
- ✚ **Şinto**, folklor, büyü, ata ruhları, ritüalizm ve nasyonalizm de dahil çok sayıda çeşitli Japon dini ve milli uygulamalarına işaret eden kolektif bir terimdir.

Giriş - II

- ✚ Kami terimi çoğunlukla “tanrılar” veya “ilahlar” olarak tercüme edilmesine rağmen daha genel olarak “göksel ve yeryüzüyle ilgili ilahlara”, insanoğlunun ruhlarına ve evrendeki ruhlara işaret etmektedir.
- ✚ Kısaca **üstün güç ihtiva eden herkes, her şey ve her güç Japon dini geleneğinde *kami* olarak mütalaa edilmektedir.**
- ✚ Şintoizm’in göksel ilahlardan, ilahlaştırılan atalara, kahramanlara veya imparatorlardan dağların, ağaçların, ırmakların ve hayvanların ruhlarına kadar geniş bir yelpazenin *kamileriyle* ilintili bir dini sistem olduğu söylenebilir.

Ulusal bağlılık
bireyin en baęta
gelen sorumluluęudur.
İmparator;
ulusun lideri
ve
ulusun *kamisine*
hizmet eden
rahiptir.

✚ Bireyin düşünce, söz ve eylemleri ailesine, atalarına, imparatora ve ülkesine bağlılığını gösterecek şekilde olmalıdır.

✚ Bu ilkenin en açık göstergesi Japon geleneğindeki **hara-kiri** uygulamasıdır.

Bu uygulamaya göre kişi ailesine, atalarına, imparatora ve ülkesine yararlı bir birey olamadığında onurlu bir şekilde intihar etme yolunu seçmektedir.

Bu uygulamada da görüleceği üzere Japon geleneğinde inançsızlık değil, sadakatsizlik yani ihanet en önemli kusur olarak görülmektedir.

Tarihçeye Dair - I

- Şintoizm gelişip günümüzdeki şeklini almasını büyük oranda Çin'den Japonya'ya geçiş yapan Budizm ve Konfüçyüsçülük ile karşılaşmasına borçludur.

Japonya'da bu üç dini gelenek bir araya gelip birbiriyle mecz olmasıyla Japon ulusunun dini ve kültürel hayatı şekillenmiştir. Zira bu üç dini gelenek arasında hiçbir zaman bir çatışma olmamış, mensupları karşılıklı hoşgörü içinde yaşamlarını devam ettirmişlerdir.

Tarihçeye Dair - II

- 1868 yılında Japon tahtına çıkan genç imparator Meiji, Şintoizm'i Budizm'den ayırmış ve onu Japon ulusunun milli dini olarak ilan etmiştir.

Bu gelişmeye paralel olarak Şinto mabetlerinin ve rahiplerinin büyük çoğunluğu devletin kontrolü altına girmiştir.

- 1868'den 1945'e kadar devlet Şintoizm'i Japon devletinin milli dini olarak desteklemeye devam etti.

- ⌚ Bu dönem boyunca devlet Şinto'sunu kabul etme, devlete bağlılığın bir gereği olarak görülmüştür.
- ⌚ Budizm, Konfüçyüsçülük ve Hristiyanlık gibi diğer dinler devletin devlet Şintosuyla ilgili görüşleriyle uyum içinde olmaları şartıyla Japonya'da varlıklarını devam ettirebilmişlerdir.
- ⌚ Bu bağlamda söz konusu bu dinlerin de kabul etmek zorunda olduğu Şinto inançları şunlardı:

Japon toprakları ilahi olarak yaratılmıştır, imparatorlar kesintisiz bir şekilde güneş Tanrısı Amaterasu'dan türemektedir ve Japon halkı ilahi kökenlidir. Devlet Şintosunun bağlayıcı olduğu bu dönemde Japon hükümetleri dinin yaptırım gücünü arkalarına alarak mutlak bir siyasi ve askeri güce sahip olmuşlardır.

Tarihçeye Dair - III

- İmparatorların güneş Tanrısı Amaterasu'nun yaşayan inkarnasyonları olduğuna inanç, haddizatında 12. yüzyıl öncesine kadar giden uzun ölçekli bir gelenek olmasına rağmen bu inanç 19. yüzyılda dogmaya dönüşmüştür.
- Bu dogmaya göre imparator kutsal, dokunulamaz ve Mutlak Varlığın bir tezahürü olarak mütalaa edilir olmuştur. Dahası bu dogmaya göre imparator, halkının tazim ve yüceltmesini hak eden beşer formunda bir ilahtır. Hatta bu dogmanın tesirinde kalan bazı Japonlar imparatorun sadece Japonların başı değil, aynı zamanda tüm kainatın idarecisi olduğuna bile inanır olmuşlardır.
- Bu tasavvur 15 Aralık 1945'e kadar varlığını devam ettirmiştir.

Tarihçeye Dair - IV

- Japonya'nın II. Dünya Savaşı'nın mağlup devletleri arasında yer almasıyla bu tasavvur da artık varlığını kaybetmiştir.
- Zira 15 Aralık 1945'de Japonya'yı işgal eden İttifak devletleri komutanı imparatora devlet Şintosunu ve buna bağlı olarak imparatorluk ailesine tazimi ilga etmesini ve devlet Şintosu ve ayrılıkçı Şinto da dahil Japonya'daki tüm dini inançları devlete karşı eşit konuma koymasını emretmiştir.
- Bu emir üzerine 1 Ocak 1946'da Japon İmparatoru “imparatorun ilahi olduğu ve Japonların diğer ırklardan üstün olduğu ve bundan dolayı tüm dünyayı idare etme sorumluluğunda olduğu” şeklindeki inancın hatalı olduğunu açıkça ilan etmiş ve bu tarz bir inancı lanetlemiştir.

Tarihçeye Dair - V

- Devlet Şintosunun bu şekilde bağlayıcılığını kaybetmesinin sonuçları pek çok alanda kendini göstermiştir.

Örneğin kutsal depolarda muhafaza edilen imparator tasvirleri imha edilmiş, tüm mahkeme salonlarını süsleyen imparator krizantemleri yerlerinden kazınmış, posta ve paralar üzerindeki imparator tasvirleri de yasaklanmıştır.

Yine devlet tarafından yaptırılan ve desteklenen 110 bin Devlet Şintosu mabedi devlet desteğinden mahrum bırakılarak artık kendi kaderleriyle baş başa bırakılmıştır. İlah olarak kabul edilen imparatorlar da artık normal bir beşer olarak görülmeye başlanmıştır.

Tarihçeye Dair - VI

- Günümüzde Japonya'da din ve devlet tamamıyla birbirinden ayrılmış durumdadır.
- Şintoizm Japonların zorunlu milli dini olma niteliğini kaybetmiş, okullardaki din öğretimi yasaklanmış ve hangi inanca ait olursa olsun tüm Japonların din özgürlüğü garanti altına alınmıştır.
- İmparator, tanrısal özelliğe sahip yegâne mutlak güç olarak değil, Japon devletinin ve halkın birliğinin sembolü olarak kabul edilmektedir.

Şintoizm'in başrahibi olarak imparatorun fonksiyonu imparatorluk saraylarındaki üç Şinto mabedinin birinde icra edilen geleneksel seremonilere resmen başkanlık etmekle sınırlandırılmıştır.

- Kısaca günümüzde devlet Şintosusu tamamıyla eski varlığını kaybederek ölü bir gelenek halini almıştır

Itsukushima Shrine is a Shinto shrine on the island of Itsukushima (popularly known as Mijayima) in the city of Hatsukaichi in Japan. The shrine complex is listed as a [Unesco World Heritage Site](#).

İnanç Esasları

Tanrılar

Şintoizm’de tanrılar ve ruhların sayısı, içinden çıkılamayacak kadar çoktur.

Amaterasu

Güneş tanrısı olarak kabul edilen Yüce İlah. Erken dönem Japon mitolojisine göre bu tanrısal varlık Japon imparatorlarının atası olarak nitelendirilmektedir. Gök ülkesinin tanrısıdır. Tanrılık simgesi aynadır.

İzanagi & İzanami

Japon ataları ve diğer tanrısal varlıkların yaratıcısı olarak kabul edilen erkek ve dişi tanrısal güçler.

Erken dönem mitolojisine göre **dişi tanrıca İzanami** ateş tanrısını dünyaya getirirken ölmüş. **Erkek tanrı İzanagi** ise eşinin ölümünden sonra yapılan arınma töreninde sol gözünden güneş tanrısı Amaterasu’yu dünyaya getirmiştir.

Ay tanrısı **Tsukiyomi**; fırtına ve deniz tanrısı **Sosanowo**;
ateş tanrısı **Atago**; gıda tanrısı **Inari**

Mitoloji ve Dünyanın Oluşumu

© prof. dr. cengiz batuk

Mitoloji ve Dünyanın Oluşumu

- Şintoizm’de mitoloji önemli bir yer işgal etmektedir.
- Ezeli olarak var olan **üç kami** bir dizi erkek ve dişi kami yaratır. Günün birinde bunlardan erkek kami İzanagi ve dişi kami İzanami gök köprüsü üzerinde dururken **İzanagi kutsal kılıcını alttaki kaos denizine batırır/düşürür** ve kılıcını denizden çıkarırken kılıçtan düşen su damlaları denizi pıhtılaştırır ve bu şekilde Japon adaları meydana gelir.
- Daha sonra bu adalara inen bu iki kami -İzanagi ve İzanami- burada evlenir ve Şintoizm’de kendilerine ibadet ve tazimde bulunulan sayısız kamiler dünyaya getirir. Bu kami nesline ilaveten İzanagi güneş tanrısı Amaterasu ve ay tanrısı Tsukiyomi-no-Mikoto’yu meydana getirir. Bundan yıllar sonra da adalardaki düzensiz yaşamdan ve karmaşadan rahatsız olan Amaterasu büyük oğlu **Ninigi’yi yeryüzüne inerek idareyi ele almakla görevlendirir. Ninigi de bu emre uyarak yeryüzüne iner ve böylece ilk insan imparator unvanını alır.** Bu mitolojik öyküye göre hem Japon adaları hem de Japonlar ilahi bir kökene sahiptir. Bundan dolayı II. Dünya Savaşına kadar her imparator güneş tanrısı Amaterasu’nun oğlu olarak kabul edilmiştir.

Mitoloji ve Dünyanın Oluşumu

本朝年歷圖會 (一)

天地のあは別ざりし時
渾沌と鶏の卵に如し其
清陽と濁りの昇るて天と
重陰と濁りの降るて地と
その中の一物なれりか
芽のごとく愛ふ神現は
てこれと國常立尊と号は
第二と國狹狹尊と申第三
豐斟津尊第四泥土煮
尊沙土煮尊第五大戸道
尊大戸邊尊第六面足尊
檜根尊第七伊弉諾尊
伊弉冊尊この二柱の大神
天浮橋の上より立せり
天瓊茅とて青海原とさ
うみひるふその影れを
あり凝固くひるの島を
あれりれめこ島とこり
淡路國これより二島の
神の島は天の玉ひて左
右ふ廻りて天地の儀とさ
くくめて天とのさくつひを
くく國土とさくあは次
五行を生る一又一女三男を
生れり人と云
已上を神道家とて天神と
代と稱を古史の正説とさ
く國常立尊へ天神とさ
くあはく地神とさく御名の
國常立と申なれり
一或は古史に國常立の國
又東ふりて日立の國と
もいふ此國より神現まり
皇國の政事いとさく
ありと云るの

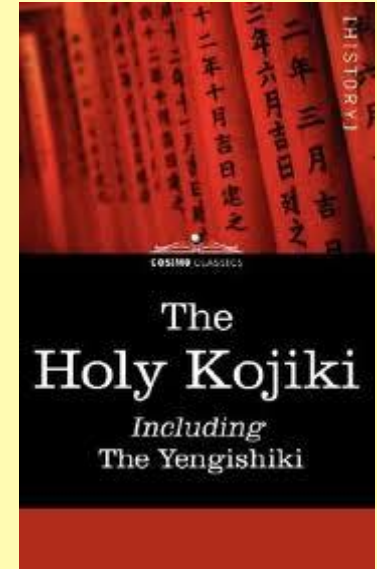
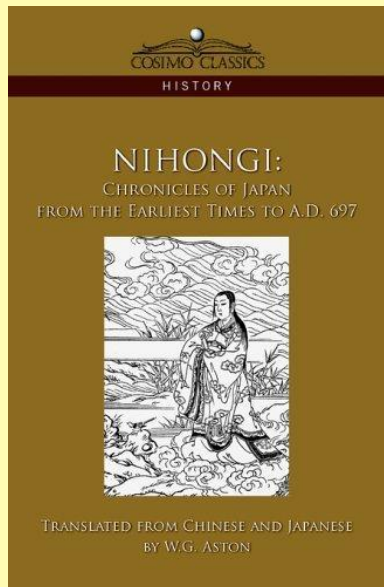

Kainat Tasavvurları

- ▶ Çoğu toplumlarda olduğu gibi Şintoistler için de dünya birbiri üstünde duran üç tabakadan oluşur:
Gök, yer ve yer altı
- ▶ Her üç tabakada da tanrılar oturur. Ancak yer altı aleminde ekseriyetle ölümler ve devler bulunur.

KUTSAL KİTAPLARI

Diğer bir çok dinin aksine Şintoizm’de kutsal metin yok. Öte yandan önemli kabul edilen bazı kadim eserler mevcuttur.

Kojiki (Kadim Meselelerin Kaydı)

- MS.712 yıllarında derlenen Japon dilinde yazılmış en eski Japon kutsal kitabı.
- Temel olarak yaratılış, Japonya’nın oluşumu ve Japonların dinsel törenleri ve gelenekleriyle ilgili mitolojik ve masalsı öykülerden oluşmaktadır.

Nihongi/Nihon Şoki (Japonya Vakayınameleri)

- Japon yaratılış mitolojisi ve tanrısal varlıklarla ilgili öyküler ihtiva eden en eski Japon kutsal yazılarından biri. MS 720’de derlenmiştir.

Engi Şiki

- MS. 900’lü yıllarda derlenen ve Şinto törenleriyle ve günümüz Şinto geleneğinde kullanılan pek çok ibadetle ilgili çeşitli kuralları ihtiva eden erken dönem Japon kutsal kitap koleksiyonu.

高材比賣材子紀事用
に先例して大誤
葛城高類に實和名
抄大和國葛下郡高
類城に此地あり
息長帶比賣息長
御父御名高類
子大鹿天皇世
御孫す此者三字
大書カキ例
吉備國建後知和名
備後國品治郡品治
郷ア是
針間阿宗君神皇
播磨國攝津郡阿宗
神社此地あり
法此者二字大書
道守八道守由り
員此地名不詳
忍海部比賣天皇和名
海部比賣天皇和名
方忍海部比賣天皇
ト定シテカ
御名部造地名カ
三名部乃浦カトヨリ
此モハシノ給羽八國降國

ツノオミノ アスメナハ タカキヒメニミアヒテ
津臣之女。名高材比賣生子。息長宿禰
王此王娶葛城之高額比賣生子。息長
帶比賣命次虛空津比賣命次息長日
子王。二柱。此王者。吉備品遲。又息長宿
禰王娶河俣稻依毘賣生子。大多牟坂
王。多牟牟二字以音。此者。上所謂建豐波
豆羅和氣王者。道守臣忍海部造。御名
部造。稻羽忍海部。丹波

丹波郡野別丹後國丹
野郡野別
依細阿比古攝津國
住吉郡河內國丹
比郡上ノ所カ
古三往見カ丹
比郡上住吉郡相
テ近カリ以思ハ
本ツリカ面カ
属スモナリ

御陵在伊邪河之坂上也
御真木入日子印惠命坐師木水垣宮
治天下也此天皇娶木國造名荒河刀
辨之女。刀辨二遠津牟魚目目微比賣
生御子豐木入日子命次豐鉏入日賣
命柱又娶尾張連之祖意富阿麻比賣

水垣ハシノ地カ
御名和名大和國上郡
城下郡カ是カ
石城カ此宮ハ在攝津
東南カ記御神社
西ト大志
年與目録カ
年與八幡全カ
カハハ五葉カ
カハハ五葉カ
カハハ五葉カ
豐鉏鉏城カ

○古事記中
二五

Şinto Türleri

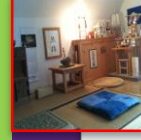
Halk Şintosu

- Şinto türleri içinde en somut olanıdır.
- Kami tapımı insanların yaşamlarında kökleşmiştir.

Devlet Şintosu

- 1868 yılında Japon tahtına çıkan genç imparator Meiji, Şintoizm'i Budizm'den ayırmış ve onu Japon ulusunun milli dini olarak ilan etmiştir. Bu gelişmeye paralel olarak Şinto mabetlerinin ve rahiplerinin büyük çoğunluğu devletin kontrolü altına girmiştir

Ev Şintosu

- Evdeki şinto sunağını merkez alan dini pratiklere vurgu yapar.

Tapınak Şintosu

- Kami inancının en eski ve yaygın türüdür.
- Mabet Şintosu varlığını Japonya'nın hemen her tarafında mahalli olarak kurulmuş sayısız mabetlerle ilintili olarak sürdürmektedir

Şintoizm'deki ibadetler genel olarak folklor, büyü ve sihir, hac, ritüel, ibadet ve ulusallığı içine alan bir dizi dini ve kültürel uygulamalardan ibarettir.

Japon dini ve sosyal tarihinin dinçliğinden dolayı Şintoizm'deki dinsel uygulamalar da devamlı değiştiği için Şinto uygulamaları oldukça karmaşık bir yapıya sahiptir.

Şinto uygulamaları arasında en dikkat çekenleri animizm, verimlilik ritüelleri, atalara ve kahramanlara yönelik ritüeller ve tabiat güçlerine tazim gelmektedir.

Mabet'te İbadet - I

Tapınakların konumlandırılması boş bir arazi bulma meselesinden ibaret değildir.

Tapınaklar halkın kamilere olan inancının spontane tezahürleridir. Tapınaklarda tertiplenen ayinler ve şenlikler bu inancın en üst düzeydeki ifadeleridir.

Tapınaktaki ayinler ve törenler; birey ve toplumun başına gelmiş talihsizlikleri **kovmak** ya da olumsuz etkilerini **gidermek** veya barış ve huzurun temininde kami(ler)in **yardımini** elde etmek ya da pekiştirmek için yapılırlar.

İlahi korunma ve himaye için dua, kamilerle paylaşım, kamilerin faziletlerine övgü, kamilerin gönlünün teskin edilmesi, günlük hayata ilişkin işlerde kamilere bilgi verilmesi gibi...

Mabet'te İbadet - II

Günlük olarak ifa edilen törensel ritüeller Şinto mabetlerinde rahipler tarafından icra edilmektedir.

Bireyler kişisel bağlılıklarını bildirmek ve kaminin rızasını ve uğurunu kazanmak için mabetleri istedikleri her an ziyaret edebilmektedir.

Mabede girişte kişi saygı göstergesi olarak kamiye doğru başını eğer ve sunakta hediyesini takdim ettikten sonra kaminin dikkatini çekerek onunla iletişim kurmak için ellerini çırpır.

Mabet'te İbadet - III

Birey tarafından tapınak önünde ifa edilen basit tapınma eylemi dışında tüm törenler şu dört unsuru barındırır:

- ☑ **Arınma (harai)**
  - Arınma tüm murdarlıkları, günahkarlıkları, kamilerin yoluna uygun bir hayat tarzını engelleyebilecek kötülükleri gidermek amacıyla yapılır.
  - Olağan simgesel arınma ağzın çalkalanması ve parmak uçlarından temiz su akıtılması
  - Rahip arınma duasını okur. Arınma değneği kişilere doğru sallanır.
- ☑ **Sunu (şinsen)**
  - Kamiler için asgari törensel şart, onlara düzenli olarak sunu sunulmasıdır.
- ☑ **Dua (norito)**
  - Tapınaklarda rahipler tarafından ezbere okunurlar. Dilleri Klasik Japonca.
- ☑ **Simgesel şölen (naorai)**
  - Basit tapınma eyleminin dışındaki her şinto töreninin sonunda kamiyle birlikte yemek anlamına gelen (naorai) kutsal bir şölen gerçekleştirilir.
  - İbadete gelenler açısından bu rahip veya bayan hizmetli tarafından sunulan pirinç şarabından bir yudum almaktan ibarettir.

© prof. dr. cengiz batuk

Tokyo's Meiji Shrine is dedicated to the spirits of Emperor Meiji.

© prof. dr. cengiz batık

fortune slips

Evde İbadet - I

Ziyaret edilen bu mahalli mabetlere ilaveten Şintoistler evlerinde, işyerlerinde ve iş yerlerinde de ***kami-dana*** adı verilen **mabet minyatürleri** bulundurmaktadır.

Bu minyatür mabetlerde **atalarının veya hami olarak kabul edilen kaminin** adının kazındığı tahta veya kâğıttan tabletler bulunmaktadır.

İlaveten bu minyatür mabetlerde bir **ayna**, kutsal metinlerin yazılı olduğu **kâğıt levhalar** da bulunmaktadır.

Evde İbadet - II

İbadet hazırlık gerektirir. İnsanoğlu sokaktan karşıya geçer gibi zihnini bir anda gündelik olandan manevi olana geçiremez.

Erken kalkmak, yüzü yıkamak, ağzı çalkalamak ve kamilerle ataların ruhlarına ibadet ederek bedeni ve zihni arındırma güne anlam kazandırır.

Aileler özel günlerinde bu minyatür mabetlerde mum yakar ve diğer aile bireyleri yerde başları öne eğik bağdaş bir şekilde otururken aile reisi tarafından kamiye çiçek, yiyecek ve pirinçten yapılan bir tür içki takdim edilir.

İbadet Uygulamaları

- **Omairi:** Tapınağı (Shrine) ziyaret uygulaması.
- Giriş kapısı önünde durulur ve saygıyla selamlanır.
- Şayet el yıkama havuzu (TEMİZU) var ise bir tür abdest alınır.
- Eller yıkanır, ağza ve burna su verilir, kulak altları ıslatılır.

Bebeklik Dönemi Uygulamalar

Şinto geleneğine göre çocuk doğduktan sonra ailesinin bağlı olduğu Şinto mabedine kayıt ettirilir.

Bu çerçevede bebek üç günlükken büyük annesi tarafından mabede götürülerek kamiye sunulmak suretiyle onunla tanıştırılır.

Bu sunma işleminin büyük anne tarafından veya o yoksa ailenin en yaşlı üyesi tarafından yapılmasının nedeni onun kami ve toplum tarafından tanınıp bilinmesinden dolayıdır.

Ayrıca bebeklerin ve yaşlıların bu ve öte dünya arasında olduğuna inanıldığından bunların kamiye en yakın kişiler olduğuna inanılmaktadır

Diğer Uygulamalara Dair

Evlilik törenleri de genel olarak **Şinto** mabetlerinde **Şinto** rahibinin gözetimi altında icra edilmektedir.

Cenaze törenleri ise çoğunlukla **Budist** mabetlerinde **Budist** rahipler tarafından idare edilmektedir.

Kısaca Japonya'da bebeklikten başlayarak yetişkinlik ve evlilik törenleri Şinto rahipleri, ölümün ardından düzenlenen cenaze merasimi ise Budist rahipleri tarafından sevk ve idare edilmektedir.

Festivaller

~ Yeni Yıl festivali

- Şinto festivallerinin en önemlisidir.
- Bu festivale hazırlık olarak evler kötülüklerden ve bunların etkilerden arındırılmak için iyice temizlenir; evlerdeki minyatür mabetlerdeki ataların ve kaminin adlarının kazılı olduğu eski tabletler ve kutsal yazıların yazılı olduğu kağıt levhalar yenileriyle değiştirilir.
- Bu uygulamanın yeni senede hem kötü güçleri evden uzak tutacağına hem de ev halkına uğur getireceğine inanılmaktadır.
- Evler çiçeklerle, çam ağacı dallarıyla, bambularla, hasırlarla ve beyaz kâğıtlarla süslenir.
- Yine Yeni-Yıl kutlamasına hazırlık aşamasında kötü güçleri ve şeytanları mabetlerden uzak tutmak için mabetlere 108 tane zil asılır.

~ Kızlar Festivali

- Aile ve ulusal yaşama vurgu yapan bu festival Mart ayının üçünde kutlanmaktadır.

~ Erkekler Festivali

- Erkek evlada sahip olmanın toplum için ne kadar önemli olduğunu açıkça ilan etmek için düzenlenen bu festival Mart ayının beşinde kutlanmaktadır.

~ Bon festivali

- Ölümler anısına yıl ortalarında kutlanır.

~ Kanamara Matsuri festivali

- Bolluk ve bereket için Nisan ayının ilk haftasında kutlanır.

Festivallere dair

- Şintoizm bağlamında kutlanan tüm dini ve kültürel festivaller vatanseverliği ve ulusal gururu artırmaya da hizmet etmektedir.
- Bundan dolayı da bu uygulamalar zaman zaman yabancılar tarafından eleştiri konusu yapılmaktadır.
- En fazla eleştiri konusu yapılan uygulama da devlet yetkililerinin resmi olarak Tokyo'daki Yasukuni Mabedini ziyaretleridir.
  - Bu mabette II. Dünya Savaşında ölenler de dahil Meiji döneminden itibaren savaşlarda ölen Japonların ruhlarının yaşadığına inanılmaktadır.
  - Bu ruhlar, yaşamın kahramanları ve ölüm anında da koruyucu kamiler olarak bizzat devlet yetkilileri tarafından ilahlaştırılmıştır.
  - Japon yetkililer bu uygulamalarıyla savaşta dövüşmeyi ve ölmeyi tüm Japon yurttaşları için hem milli hem de dini bir görev olarak gördüklerini ima etmektedir.

Hac Merkezleri

Günümüzde Japon hacılar **İse** ve **İzumo**'ya
ait belli başlı Şinto mabetleriyle
Miyajima'daki mabede,
Fuji ve diğer dağlara,
çeşitli dini figürlerle ilintili yerlere
hac yolculukları yapmaktadır.

© prof. dr. cengiz batuk

The beautiful Mt. Fuji, a sacred Shinto mountain

©Jan Egil Kirkebo
© prof. dr. eengiz batuk

Miyajima Shrine

© prof. dr. cengiz batuk

Izumo Shrine

© prof. dr. cengiz batuk

Some prominent rocks are worshiped as kami.